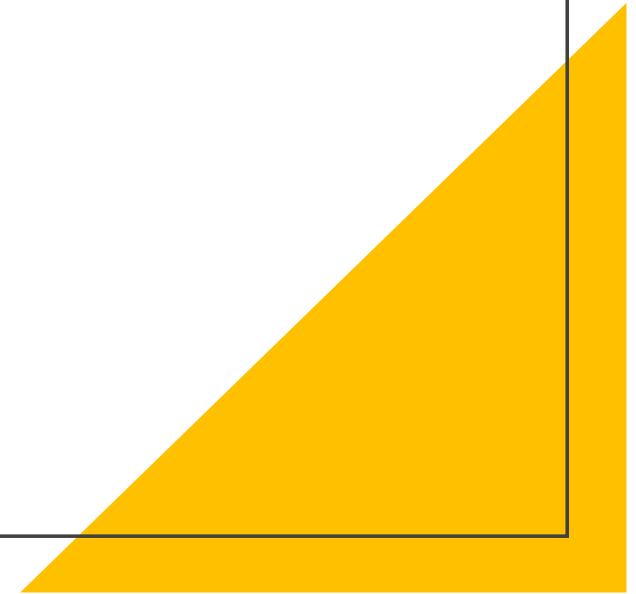

Mentaal welzijn van jongeren in armoede met een migratieachtergrond

Een signaal van **Fatma Yildiz**, ervaringsdeskundige in de armoede en uitsluiting bij de POD Maatschappelijke Integratie

Fatma Yildiz, ervaringsdeskundige

- Ik werk al 12 jaar als ervaringsdeskundige (ED) bij de POD MI.
- Een ED heeft zelf een ervaring in de armoede meegemaakt en heeft dit overwonnen.
- Hierdoor heeft een ED bijzondere competenties ontwikkeld om mechanismen die tot uitsluiting kunnen leiden, te herkennen.

Signaal :

Te weinig aanbod of te lange wachtlijsten voor jongeren die psychosociale hulp nodig hebben van psychologen of psychiaters.

Er zijn heel veel ouders die kinderen hebben die niet meer goed in hun vel zitten en mentale problemen ervaren.

Het is natuurlijk voor alle ouders moeilijk.

Voor de ouders die in een kwetsbare situatie zitten, is het nog extra moeilijk en soms onmogelijk om hun kind te helpen.

Moeilijkheden

- Te dure privé-psychologen en -psychiaters
- CGG heeft lange wachtlijsten
- Hulpaanbod is een doolhof
- Geen of te weinig cultuursensitieve hulpverlening
- Hoge vraag door coronacrisis en economische crisis leidt tot grote patiëntenstop in de hulpverlening: jongeren staan voor gesloten deuren.

Moeilijkheden kwetsbare situatie

- Mensen die genoeg geld hebben, kunnen bij het privéaanbod terecht en krijgen vrij snel hulp.
 - Maar mensen die niet genoeg geld hebben:
 - Hebben **minder kennis** rond psychologische hulp
 - Weten niet waar ze moeten aankloppen
 - Kunnen het **niet betalen**
 - Zien psychologische hulp als '**luxe**', eerst moet er brood op tafel liggen en de facturen betaald worden.
- Mentaal welzijn van jongeren is **niet zichtbaar** en je sterft er niet onmiddellijk van!

Kwetsbare jongeren

- Jongeren en kinderen zijn **geen dossiers** die je zomaar in een kast kan zetten en terug kan nemen wanneer er middelen of tijd zijn.
 - Ze groeien en evolueren.
 - Als jongeren die mentaal zwakker staan niet geholpen worden, vinden zij hun weg niet meer in de maatschappij.
 - Ze zijn dan levensmoe of schoolmoe. De schade kan soms ook onomkeerbaar zijn.
- Lang laten wachten is eigenlijk geen optie: men moet kort op de bal kunnen spelen

Kwetsbare jongeren met een migratieachtergrond: drempels

- ‘De zottendokter’:
 - Ouders hebben andere zorgen die prioritair zijn.
 - **Mentaal welzijn is geen cultureel bekend begrip**: je bent niet ziek, als het niet zichtbaar is.
 - Mentaal welzijn van jongeren wordt niet au sérieux genomen.
- Discriminatie:
 - Ze leven in een maatschappij, waarbij hun thuiscultuur niet de dominante cultuur is.
 - Ze ervaren **discriminatie** en dit geeft ook psychologisch leed (microkwetsuren – Naima Charkaoui).
 - Hun gedrag wordt niet altijd begrepen en bestaande hulp is vaak **niet cultuursensitief**.
 - Het feit dat ze kampen met een **dubbele identiteit** is vaak onbekend terrein voor professionals.

Onbekend is onbemind

- Er is extra en gepaste hulp nodig voor jongeren om een moeilijke periode te kunnen bruggen.
 - Maar onbekend onbemind:
 - als hulpdiensten onder tijdsdruk moeten kiezen tussen een case die meer vertrouwd aanvoelt
 - of een case die minder vertrouwd aanvoelt door bv. een cultuurverschil
- kan er sneller de keuze gemaakt worden voor een **gekende en vertrouwde problematiek**

Signaal opgepikt bij:

- Vzw's: Solentra, Ulysses, CAW's, Crésam, SAAMO (inspiratiedag 16/02), Sankaa vzw
- Huisdokters
- Ziekenhuizen van wie de afdeling psychiatrie een patiëntenstop hebben
- CGG die één à twee wachtlijsten hebben (blijkt dat ze normaal max. één jaar mogen laten wachten, maar bij jongeren met migratieachtergrond kan dit oplopen tot twee jaar vb. Aalst)
- Ouders die zich tot mij wenden
- Jongeren zelf die schoolmoe of levensmoe zijn
- Scholen die met jongeren met een migratieachtergrond meer moeilijkheden hebben
- Mijn eigen dochter

Voorbeelden van oplossingen:

- **Eerstelijnsmeldpunt** waar ze onmiddellijk (cultuursensitieve) eerste hulp kunnen krijgen
- Jongeren krijgen **voorrang** bij hulpaanvraag
- **Samenwerking tussen vzw's die met de doelgroep werken en psychologen**: dé plek om aan sensibilisering te doen rond mentaal welzijn, want daar komen vele kwetsbare mensen die niet vertrouwd zijn met dit thema.
- **Huisdokters sensibiliseren** en info uitdelen welke hulp er voor kwetsbare doelgroepen bestaat.
- **Brochures of video's** met duidelijke klare taal waar ze hulp kunnen vragen
- Aandacht voor trauma's gelinkt aan kwetsbare positie: uitsluitingstrauma, financieel trauma, imposter syndrome

